

Aan de leden van de gemeenteraad

Onderwerp: Proces Gebied gebonden bijdrage windplannen

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken en planning van de uitwerking van de gebiedsgebonden bijdrage in het kader van de ontwikkeling van Windplannen Blauw en Groen.

Tijdens de raadsbehandeling van de gemeentelijke zienswijze op het ontwerp-Rijksinpassingsplan Windplan Groen op 22 mei 2019, zijn er vanuit diverse raadsfracties vragen gesteld over de gebiedsgebonden bijdrage. Het college heeft toegezegd dat zij u informeert over het proces van de gebiedsgebonden bijdrage en dat zij er zorg voor draagt dat we de inwoners hier volwaardig bij betrekken.

In deze brief gaan we in op het proces, de gezamenlijke aanpak en de beoogde planning voor de uitwerking. Hiermee ziet u de wijze waarop we in samenwerking met de samenleving en de beide initiatiefnemers aan de slag gaan en wij u daar steeds over informeren.

Vertrekpunt

De gebiedsgebonden bijdrage is een verplichting van de initiatiefnemers van de nieuwe grootschalige windparken in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. Het *Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland* (door uw Raad vastgesteld op 30 juni 2016) schrijft voor dat “de initiatiefnemers van nieuw te realiseren windparken een ‘Gebiedsgebonden Bijdrage’ moeten leveren voor een aantoonbare en uitvoerbare kwaliteitsverbetering in de omgeving. Vaak zal de kwaliteitsverbetering de vorm hebben van een fysieke, maatschappelijke voorziening voor natuur, recreatie of cultuur”. Het Regioplan zelf heeft een te hoog abstractieniveau om uitgewerkte bestedingsdoelen te noemen. Het is de bedoeling, dat de initiatiefnemers en gemeentes komen tot maatwerk, dat past bij de omgeving van de windparken en de duur van de exploitatie. De hoogte van de gebiedsgebonden bijdrage bedraagt jaarlijks € 1.050 per MW opgesteld vermogen gedurende de exploitatieperiode van de windparken.

De gemeenten Dronten en Lelystad hebben met de initiatiefnemers van Windplan Blauw en Windplan Groen, parallel aan de planvorming voor de Rijksinpassingsplannen, *anterieure overeenkomsten* gesloten. Daarin zijn onder andere op hoofdlijnen afspraken gemaakt over de bestedingsdoelen, het beheer en de uitwerking van de gebiedsgebonden bijdrage. Kern van de

Bijlage(n): --

afspraken is dat de gebiedsgebonden bijdragen bestemd zijn voor doelen op het gebied leefbaarheid, landschap en klimaat & duurzaamheid in het projectgebied én de aanliggende woonkernen. Ook is afgesproken om zowel een beleidsplan als een uitvoeringsprogramma voor plannen en projecten op te stellen. Het uitgangspunt is om inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers te betrekken bij de totstandkoming van het beleidsplan, om zo goed aan te sluiten bij de wensen uit de samenleving.

Het Rijksinpassingsplan Windplan Blauw is in het najaar van 2019 met de uitspraak van de Raad van State onherroepelijk geworden. Het Rijksinpassingsplan Windplan Groen is in september vastgesteld door de minister van EZK en daar loopt nu de beroepsfase. Naar verwachting zal de Raad van State eind 2020 uitspraak doen. De exploitatie van Windplan Blauw zal naar verwachting als eerste starten en wordt verwacht einde 2022. Minimaal een half jaar voordien zullen de uitvoeringskaders en de uitvoeringsstructuur gereed moeten zijn, zo is vastgesteld. Voor een zorgvuldig proces is het wenselijk om nu de uitwerking van de afspraken op te starten.

Opzet van het proces

Om als gemeente een volwaardige partner te kunnen zijn in de uitwerking van de gebiedsgebonden bijdrage én te borgen, dat onze inwoners zeggenschap krijgen over de besteding, is een gemeentelijke kwartiermaker aangesteld. De kwartiermaker heeft tot taak om samen met gemeente Lelystad en de beide initiatiefnemers, het proces vorm te geven voor de opzet en organisatie van de gebiedsgebonden bijdrage. Het betreft vooreerst twee onderdelen:

1. Gebiedsproces: het doel is om in een gebiedsproces samen met de samenleving (inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers) het gebiedsfonds te verankeren;
2. Structuur en organisatie: het doel is een oprichting van een organisatie voor de borging van het gebiedsfonds.

We zijn eind vorig jaar, samen met gemeente Lelystad en de initiatiefnemers van Windplan Blauw en Windplan Groen, gestart met het proces om te komen tot een voorstel voor de aanpak, organisatie en implementatie van de gebiedsgebonden bijdrage. In essentie is dit in de *anterieure overeenkomsten* ook vastgesteld. Behalve gemeentes en initiatiefnemers, zullen vertegenwoordigende organen van inwoners en organisaties, actief op gebied van natuur, landschap en recreatie en ondernemersorganisaties worden betrokken.

Afstemming met gemeente Lelystad is steeds van belang. Bij aanvang van de planvorming voor de windparken hebben beide Colleges in een bestuursovereenkomst afspraken gemaakt over de samenwerking en rolverdeling in de windprojecten. Ambtelijk en bestuurlijk worden thans gesprekken gevoerd om de samenwerking bij de uitwerking van de gebiedsfondsen op basis van de actuele inzichten voor de beide projectgebieden definitief te bepalen.

Bij de ontwikkeling van windenergie zijn in de afgelopen jaren in verschillende regio's vormen van gebiedsfondsen ingericht. Elk windplan en gebiedsfonds kent haar eigen ontstaansgeschiedenis en omstandigheden. We zullen onderzoeken welke lessen we kunnen trekken uit andere voorbeelden en in hoeverre voorbeelden elders aansluiten bij onze opgaven en ambities.

Gezamenlijke aanpak

Wij willen in de komende periode met een themagroep, bestaande uit de beide initiatiefnemers en gemeente Lelystad, de aanpak verder vorm geven. Het is belangrijk, dat er voldoende ruimte en tijd is om de diverse belangen samen te brengen en in te zetten op een juiste betrokkenheid van de samenleving.

Gebiedsproces

Het doel is om de samenleving aan zet te krijgen op een wijze, die aansluit bij de doelen in het Regioplan en de anterieure overeenkomsten. Dit willen wij zo goed mogelijk faciliteren.

- De eerste stap is om met de bestaande groepen (waaronder bijvoorbeeld Dorpsbelangen, belangengroeperingen, ondernemersorganisaties) uit de woonkernen, verkennende gesprekken te voeren over de doelen van de gebiedsgebonden bijdrage en de wijze waarop we hun betrokkenheid bij de opzet ervan kunnen realiseren. We zoeken contact met vertegenwoordigende organen van inwoners en organisaties actief op gebied van natuur, landschap en recreatie en ook ondernemersorganisaties. Met hen samen, willen we de structuur van de omgevingsbetrokkenheid concreet inrichten. Deze structuur leggen we aan u en de samenleving eind 2020 voor;
- De volgende stap van de aanpak is om met de initiatiefgroepen te bouwen aan een netwerk van betrokkenen in het gebied die willen participeren. Het gaat dan om de wijze waarop projecten worden gegenereerd, wat nuttige bestedingsdoelen zijn en aan welke criteria het moet voldoen. De indeling van het fonds per woongebied (kernen en buitengebied) zal ook worden overwogen en besproken. Er wordt een beroep gedaan op vrijwilligheid en enthousiasme van de betrokkenen. Dat is een intensief proces en dit vergt tijd en vertrouwen. We denken nu aan medio 2021 waarop dit gerealiseerd is en wij het u kunnen presenteren.

Structuur en organisatie

Het doel is om samen met de betrokkenen uit de projectgebieden en de initiatiefnemers de gebiedsgebonden bijdrage duurzaam in te zetten via een robuuste structuur en organisatievorm. De aanpak van het gebiedsproces is leidend in de planning. De inrichting van deze 'governance' wordt daaraan gespiegeld en is onderdeel van het integrale proces.

Een goede structuur en organisatie is nodig om het gebiedsproces te faciliteren en de juiste condities te scheppen. We streven ernaar om in 2021 hiervoor een concept uitgewerkt te hebben. Enerzijds is het zaak om fiscaal-juridische deskundigheid aan te wenden en anderzijds zal de structuur en organisatie passen bij de wensen van de samenleving. Om dit goed te laten verlopen, is naast het boven beschreven gebiedsproces, nog meer inzicht nodig met betrekking tot de volgende onderzoeksvragen:

- Wordt de samenwerking met gemeente Lelystad na de besprekingen herijkt?
Dit is gebaseerd op actuele inzichten voor de projectgebieden en toekomstige plannen;
- Zijn de verantwoordelijkheden van gemeenten en initiatiefnemers op basis van de anterieure overeenkomsten valide voor de duur van de gebruiksfase en/of dient er een aanpassing te worden doorgevoerd?
- Wat is een gewenste verdeling van rollen, taken en bevoegdheden tussen het college, de gemeenteraad, de initiatiefnemers en de vertegenwoordigers van het projectgebied? Past de nog op te richten onafhankelijke entiteit van en voor het projectgebied hier goed bij?
- Is het mogelijk om een deel van het gebiedsfonds aan te wenden als cofinanciering voor projecten waar subsidiemogelijkheden voor bestaan, zodat een multiplier-effect ontstaat?

Gekoppeld aan de planning van het onderdeel gebiedsproces zullen we met de themagroep

- als eerste een concept governance bespreken met de relevante betrokkenen uit het gebiedsproces, met initiatiefnemers en gemeente, waarbij we intussen antwoord hebben op de onderzoeksvragen;
- als 2^e stap gaan we de gemaakte afspraken nader juridisch uitwerken en in een structuur en/of een onafhankelijk entiteit zetten, waarin de governance, bestedingsdoelen, stakeholders en beoordelingscriteria van het gebiedsproces zijn bepaald;
- als 3^e en laatste stap worden de juridische documenten opgesteld behorende bij de juridische structuur. Dit wordt aan de gemeenteraad, besturen van de windplannen en de direct betrokkenen uit het gebiedsproces ter instemming voorgelegd;

Wij zien voor de gemeente nu als primaire taak om samen in de themagroep, het proces tot inrichting van de governance en betrokkenheid samenleving in te richten, de voortgang te bewaken

en hiervoor de juiste voorwaarden te scheppen en de inzet van deskundigen te bekostigen. Na deze fase zal een organisatie opgericht zijn, voor de uitvoering en werking van het gebiedsfonds. In de onderstaande tabel een overzicht van de processtappen en de beoogde oplevermomenten.

Planning

Onderwerp	Periode
Informeren raad over voortgang gebiedsgebonden bijdrage	Periodiek
Gebiedsproces	
(I) Verkennende gesprekken met de samenleving, betrokkenen uit de woonkernen en het buitengebied	starten
(II) Concept structuur omgevingsbetrokkenheid, presenteren aan de samenleving en gemeenteraad	Einde 2020
(III) Uitwerken van het kader en de beoordelingscriteria van de bestedingsdoelen naar projecten	Medio 2021
Structuur en organisatie	
(I) Conceptvoorstel governance bespreken met betrokkenen gebiedsproces (onderzoeksvragen zijn beantwoord)	Einde 2020
(II) Afspraken nadere opzet juridische structuur voor de gebiedsgebonden bijdrage gekoppeld aan de criteria en bestedingsdoelen van het gebiedsproces	Medio 2021
(III) Gereed maken juridische documenten behorende bij de juridische structuur	Einde 2021
Presenteren Organisatie gebiedsgebonden bijdrage aan de samenleving en de gemeenteraad en de daaropvolgende besluitvorming	Einde 2021
Resultaat: Starten met invulling van gebiedsgebonden bijdrage	2022

Zoals u kunt lezen zijn we het proces gestart met alle betrokkenen om de uitvoering van de gebiedsgebonden bijdrage te organiseren. Hierbij kiezen we voor een voortvarende, maar ook zorgvuldige benadering die tot doel heeft een robuuste structuur neer te zetten, waarin onze inwoners een stevige positie krijgen bij het bepalen van de bestedingsdoelen.

Wij zullen u periodiek blijven informeren over de voortgang van het proces, in ieder geval op de momenten zoals aangegeven in de planning.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van Dronten

drs. T. van Lenthe
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

